

Лікувальні заходи щодо панлейкопенії котів мають бути спрямовані на боротьбу з секундарною інфекцією, що виникає на тлі зниження імунорезистентності організму. Відомо, що вірус панлейкопенії призводить до транзиторної лейкопенії, в основному в результаті зменшення кількості нейтрофілів, і транзиторної імуносупресії.

Профілактика панлейкопенії має проводитись комплексно: підтримання хороших умов утримання та годівлі тварин, карантин для нових котів, що надходять у притулки та вчасна комплексна вакцинація проти вірусних інфекцій котів. Для специфічної вакцинопрофілактики панлейкопенії рекомендовано використовувати комплексні атенуйовані чи ослаблені вакцини (Фелоцел, Пуревакс, Нобівак Трікет Тріо). Застосування мертвих вакцин не є рекомендованим через виникнення низького титру антитіл до панлейкопенії, що створює недостатній захист тварини та підвищує ризик інфікування.

УДК 636.3.09:616.995.132(477.74)

ПОШИРЕННЯ КИШКОВИХ НЕМАТОД ОВЕЦЬ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ БЕССАРАБІЇ

Бондаренко Л. В., молодший науковий співробітник

Богач М. В., доктор ветеринарних наук, професор

Одеська дослідна станція

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», м. Одеса

В Україні відбулися суттєві зміни в розміщенні поголів'я овець по регіонах. Знизилася кількість овець у зоні Лісостепу, зросла у зоні Степу і на Поліссі. В цих регіонах зменшувалося поголів'я овець на сільськогосподарських підприємствах, натомість його збільшення відбувається в індивідуальних фермерських та присадибних господарствах. Кишкові нематодози овець призводять до зменшення приростів живої маси та виходу шерсті на 10–50%, зниження забійного виходу туші на 3,3%, погіршення якості м'ясної продукції, відставанні в рості хворих тварин у порівнянні зі здоровими, а також в окремих випадках за гострої форми захворювання загибель тварин сягає 60–80 %.

Метою досліджень було визначити поширення кишкових нематодозів у овець з фермерських господарств Бессарабії.

Дослідження проводили у фермерських господарствах Болградського, Ізмайльського і Кілійського районів Одеської області. Фекалії від тварин відбирали індивідуально з прямої кишки. Всього досліджено 341 проб фекалій методом Фюллеборна.

За результатами досліджень у овець з фермерських господарств найбільше реєстрували *Strongyloides papillosus* (45,2%). Клінічно хвороба зазвичай протікає легко або безсимптомно і недооцінюється в стадах овець, які користуються випасами. У хворих тварин спостерігають слабкість, втрату ваги і в окремих випадках – раптову смерть.

Haemonchus contortus реєстрували у 18,5% тварин. Гемохоз реєструють у тропічних, субтропічних і помірно теплих регіонах, де теплі та вологі умови сприяють вільноживучим стадіям збудника. Завдяки високому біотичному потенціалу швидко розвивається гостра форма *H. contortus* і реєструють раптову смерть. Хронічна форма гемохозу призводить до зниження продуктивності тварин.

Trichostrongylus colubriformis – це вид шлунково-кишкових нематод, який зазвичай інфікує дванадцятипалу кишку (початок тонкої кишки) шлунково-кишкового тракту (ШКТ) овець. У фермерських господарствах Бессарабії трихостронгільоз реєстрували у 11,4% овець. *T. colubriformis* викликає ентерит з атрофією мікрроворсинок слизової оболонки товстого кишечника, ерозію епітелію слизової оболонки дванадцятипалої кишки, гіперплазію та гіпертрофію крипт та лейкоцитарну інфільтрацію.

При дослідженні тварин 7,3% овець були уражені *Trichuris ovis* і 7% овець *Oesophagostomum venulosum*. *T. ovis* реєстрували в сліпій і товстій кишці овець і є відносно нешкідливим. Але у тварин за високої інтенсивності інвазії реєстрували анемію, зневоднення і в деяких випадках смерть. *O. venulosum* реєстрували у товстій кишці.

У фермерських господарствах Бессарабії вівці уражені *Strongyloides papillosus* (45,2%), *Haemonchus contortus* (18,5%), *Trichostrongylus colubriformis* (11,4%), *Trichuris ovis* (7,3%) і *Oesophagostomum venulosum* (7%).

УДК 636.08.003:636.2.033:636.2.034

ПОТОЧНИЙ СТАН БІОБЕЗПЕКИ В СКОТАРСТВІ УКРАЇНИ

Вержиховський О. О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин (2 рік навчання)

Недосєков В. В., доктор ветеринарних наук, професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ

Біобезпека є важливим елементом національної продовольчої та екологічної безпеки України, особливо у контексті скотарства. Указ Президента України від 17 грудня 2021 року №668/2021 визначає